

7.2.2022 г.

7.2.2022 г.

X към З.№ РД-05-12/07.02.2...

Signed by: NIPA

X УТВЪРЖДАВАМ!

Владимир Бояджиев
Директор
Signed by: Vladimir Georgiev Boyadjiev

ОПЕРАТИВЕН ПЛАН
НА
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ЗА ПОМИРЕНИЕ И
АРБИТРАЖ ЗА 2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. Стратегическа цел на Националния институт за помирение и арбитраж. Визия.
- II. Оперативни цели на Националния институт за помирение и арбитраж за 2022 г.
- III. Приоритети, задачи/дейности;
- IV. Описание на рисковете;
- V. Дейности по управление на рисковете.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ ИНСТИТУТ ЗА ПОМИРЕНИЕ И АРБИТРАЖ.

Стратегията за развитие на Националния институт за помирение и арбитраж (НИПА) (2021-2023 г.) е разработена в съответствие с приоритетите, изпълнявани от НИПА като част от политиката в областта на трудовите отношения на Министерството на труда и социалната политика (МТСП) и по – специално, по бюджетната програма „Осигуряване на подходящи условия на труд“. Като основен приоритет е посочено развитието на колективните трудови отношения и ролята на НИПА да съдейства за предотвратяване и ограничаване на колективните трудови спорове(КТС). Стратегията за развитие на НИПА е съобразена със Стратегията за развитие на държавната администрация (2021-2023 г.) и заложените в нея цели.

Националният институт за помирение и арбитраж (НИПА) е юридическо лице към министъра на труда и социалната политика с ранг на изпълнителна агенция. Институтът е администрация на изпълнителната власт и е създаден с изменения и допълнен през 2001 г. Закон за уреждане на колективните трудови спорове (ЗУКТС). Измененията в ЗУКТС са осъществени във връзка с изискванията на: Европейската социална харта (ревизирана), Конвенция на МОТ 154 (нератифицирана) и Препоръка 92 на Международната организация на труда (МОТ) за въвеждане на извънсъдебни способности за уреждане на колективни трудови спорове (КТС). В резултат на измененията на ЗУКТС, с ПМС № 71/26.03.2003 г. за изменение и допълнение на Устройствения правилник на МТСП, е регламентирана структурата и числеността на Националния институт за помирение и арбитраж, като второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на труда и социалната политика.

Функциите на НИПА произтичат от Закона за уреждане на колективните трудови спорове, Кодекса на труда, Закона за държавния служител, Закона за информирание и консултиране с работниците и служителите в многонационални предприятия, групи предприятия и европейски дружества и Правилника за устройството и дейността на НИПА. Те са в съзвучие с международно-правната уредба, ратифицирана и в сила за България. В чл.6 от Европейската социалната харта (ревизирана) на Съвета на Европа изрично е създадено задължението за договарящите се страни да съдействат за провеждането на съвместни консултации между работниците и работодателите и да съдействат за създаването и използването на подходящи процедури за помирение и доброволен арбитраж. В същия текст се признава и правото на стачка, като се спазват задълженията, които биха могли да произтичат от сключени преди това договори.

НИПА е изграден на трипартитен принцип. Неговата структура се урежда с Правилник за устройството и дейността на Националния институт за помирение и арбитраж. Ръководни органи на института са Надзорен съвет и директор. В Надзорния съвет участват представители на държавата, на представителните организации на работниците и служителите, и на работодателите. Директорът осъществява оперативното ръководство на НИПА и го представлява. Той ръководи, координира и контролира цялостната дейност на института, съобразно нормативно установените пълномощия. Директорът е член на Надзорния съвет по право.

Стратегическата цел на НИПА е развитие на възможностите му за съдействие на социалните партньори за предотвратяване и ограничаване на колективните трудови спорове и уреждането им, както и усъвършенстване на колективното трудово договаряне.

ВИЗИЯ

Националният институт за помирение и арбитраж (НИПА) е институция, изградена на тристранна основа, чиято основна задача е да подкрепя развитието на ефективния двустранен социален диалог, уреждането на възникналите колективни спорове чрез доброволни процедури по посредничество и арбитраж, както и да подпомага процеса на колективно трудово договаряне чрез анализи на сключените колективни трудови договори.

Визията на НИПА за периода е:

През 2023 г. НИПА да бъде основен орган за предотвратяване и ограничаване на колективните трудови спорове, уреждане на КТС и усъвършенстване на колективното трудово договаряне, който се ползва с доверието на работодатели, работници и служители, както и на техните организации.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ НА НАЦИОНАЛНИЯ ИНСТИТУТ ЗА ПОМИРЕНИЕ И АРБИТРАЖ ЗА 2022 Г.

Цел 1. Изпълнение на предвидените в ЗУКТС функции на НИПА в процеса на извънсъдебното уреждане на колективни трудови спорове (КТС).

Цел 2. Развитие на информационния ресурс в помощ на колективното трудово договаряне и уреждането на колективни трудови спорове на основата на интегрираната база от данни за КТД и КТС на НИПА.

Цел 3. Развитие на сътрудничеството между НИПА и социалните партньори и повишаване на неговата ефективност.

Цел 4. Развитие на координацията и съвместното сътрудничество с държавните институции и органи при изпълнение на политиката на МТСП в областта на трудовите отношения, в съответствие със Стратегическия и оперативния план на МТСП.

Цел 5. Развитие на сътрудничеството на НИПА с международни организации и сродни европейски институции.

Цел 6. Развитие на възможностите за информираност на социалните партньори и обществото за дейността на НИПА.

Цел 7. Развитие на административния капацитет на служителите на НИПА.

ПРИОРИТЕТИ, ЗАДАЧИ/ДЕЙНОСТИ

Стратегическите приоритети за развитие в сферата на политиката в областта на ограничаване и предотвратяване на колективните трудови конфликти са:

I. Развитие на възможностите за прилагане на доброволните способности за уреждане на колективни трудови спорове за постигане на взаимно приемливи решения между страните по спора;

II. Ефективно съдействие на страните в случаите на арбитраж за установяване на минимално необходими дейности по време на стачка, при спазване на обществен интерес и защита на конституционното право на стачка;

III. Развитие на възможностите за използване на изградените бази данни за колективни трудови договори и колективни трудови спорове, с цел осигуряване на информация и анализи за подпомагане на страните в процеса на колективно трудово договаряне и уреждането на колективни трудови спорове.

За реализирането на приоритетите и постигане на оперативните цели, през 2022

г. ще бъдат реализирани дейностите:

По оперативна цел 1

Мярка 1. Съдействие на страните по колективен трудов спор за уреждането му чрез провеждане процедури по посредничество от НИПА по чл.4, ал.1 ЗУКТС.

Мярка 2. Уреждане на колективни трудови спорове чрез арбитражни производства от НИПА по чл.4, ал.1 ЗУКТС.

Мярка 3. Определяне на изпълняваните минимално необходими дейности при стачка чрез арбитражно производство по чл.14, ал.3 от ЗУКТС.

По оперативна цел 2

Мярка 1. Разработка на аналитични доклади с информация за колективните трудови договори на основата на създадения информационен ресурс.

Мярка 2. Разработка на проект и начало на мигриране на интегрирана база данни за колективни трудови договори и колективни трудови спорове към SQL сървър с използване на облачни технологии.

Мярка 3. Разработка на основни принципи и параметри на методология за прогнозна количествена оценка на ефекта от предприемане на стачни действия и онлайн калкулатор за неговото измерване.

По оперативна цел 3

Мярка 1. Организиране на съвместни мероприятия между НИПА и организациите на социалните партньори във връзка с основните функции на НИПА и развитието на информационния ресурс за КТД и КТС.

Мярка 2. Участие на експерти на социалните партньори в проектите, изпълнявани от НИПА.

Мярка 3. Участие на представители на социалните партньори в програмата за популяризация на дейността на НИПА.

По оперативна цел 4

Мярка 1. Провеждане на съвместни срещи, обсъждания и дискусии в областта на трудовите отношения относно извънсъдебното решаване на възникнали колективни трудови спорове и усъвършенстване на нормативната уредба.

По оперативна цел 5

Мярка 1. Организиране и провеждане на двустранен международен семинар.

Мярка 2. Сътрудничество с агенциите и институциите за доброволно уреждане на трудови спорове от Западните балкани в рамките на проект ESAP 2.

Мярка 3. Сътрудничество с Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound).

По оперативна цел 6

Мярка 1. Провеждане на мероприятия за популяризиране на НИПА чрез организиране и провеждане на представяне на дейността на НИПА и възможностите на създадения информационен ресурс за КТД и КТС.

Мярка 2. Информирание на обществеността за дейността на НИПА чрез поддържане, усъвършенстване и актуализиране на интернет-страницата на НИПА, вкл. и на версията на английски език.

По оперативна цел 7

Мярка 1. Обучения в ИПА, ЦРЧРРИ към МТСП и др.

ОПИСАНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

А. Външни рискове

1. **Нормативен** – група рискове, свързани с изменение на нормативната уредба, приложимо право, неточни и непълни предложения за промяна на нормативната уредба.

2. **Политически** – група рискове, свързани с нестабилна политическа среда и приоритети, което може да доведе до промяна в стратегически и оперативни цели на НИПА.

3. **Партньорски** - група рискове, свързани с участието на партньорски институции и социалните партньори и техните представители в дейностите по изпълнение на оперативните цели на НИПА, които могат да повлияят върху тяхната реализация.

Б. Финансови рискове

1. **Бюджетни** – група рискове, свързани с финансиране, бюджетна субсидия и средства от ЕС.

2. **Нередности** – загуба на активи, разполагаемите ресурси са недостатъчни, за да осигурят желаните превантивни действия.

3. **Застраховане** – незастраховани рискове или неприемлива цена на застраховането.

В. Рискове за дейността

1. **Стратегически рискове** – група рискове, които могат да повлияят върху постигане на стратегическите цели на НИПА /определяне на неточни или непостижими цели, изпълнението не съответства на целите/.

2. **Оперативни рискове** – група рискове, свързани с ежедневното изпълнение на оперативните процеси и дейности.

3. **Информационни /технологии/ен-и технологичен риск** – група рискове, свързани с качеството на информацията /базата данни/, остаряла, неточна или непълна информация може да доведе до вземане на погрешни управленски решения.

4. **Репутационни рискове** – лоша репутация и последиците от нея.

5. **Проектни рискове** – осъществяване на проекти без необходимата оценка на риска.

Г. Рискове свързани с УЧР

1. **Административен капацитет** – група рискове, свързани с недостатъчен административен капацитет, лоша координация и комуникация, натиск за постигане на целите.

2. **Човешки ресурс** – група рискове, свързани с лошо планиран човешки ресурс, отсъствие на координация и комуникация.

ДЕЙНОСТИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Дейностите по управление на рисковете са планирани в План за управление на риска на НИПА за 2022 г. по оперативни цели и идентифицирани рискове.

ОПЕРАТИВЕН ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА НА НИПА ЗА 2022 Г. В ТАБЛИЧЕН ВИД

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 1.

Изпълнение на предвидените в ЗУКТС функции на НИПА в процеса на извънсъдебното уреждане на колективни трудови спорове (КТС)

№	Оперативни дейности	Финансов ресурс	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Рискове пред изпълнението	Отговорник	Изпълнител/и
Дейност 1.1	Съдействие на страните по колективен трудов спор за уреждането му чрез провеждане процедури по посредничество от НИПА в изпълнение на чл.4, ал. 1 ЗУКТС.	Програмен бюджет на НИПА за 2022 г.	Постоянен	Проведени процедури в съответствие със ЗУКТС, ПУДНИПА и Правила за осъществяване на посредничество и арбитраж за уреждане на колективни трудови спорове от НИПА	Брой уредени КТС от общия брой постъпили искания в НИПА за уреждане на КТС чрез посредничество	Външни рискове Финансови рискове Рискове за дейността Рискове свързани с УЧР	Директор на НИПА, Посредници към НИПА	Служители от администрацията на НИПА, посредници към НИПА.
Дейност 1.2	Разрешаване на колективни трудови спорове чрез арбитражни производства от НИПА по чл.4, ал.1 ЗУКТС.	Програмен бюджет на НИПА за 2022 г.	Постоянен	Постановени решения по арбитражни производства в съответствие със ЗУКТС, ПУДНИПА и Правила за осъществяване на посредничество и арбитраж за уреждане на колективни трудови спорове от НИПА	Брой уредени КТС от общия брой постъпили искания в НИПА за уреждане на КТС чрез доброволен арбитраж	Външни рискове Финансови рискове Рискове за дейността Рискове свързани с УЧР	Директор на НИПА, Арбитражен орган към НИПА	Служители от администрацията на НИПА, арбитри към НИПА.
Дейност 1.3	Определяне на минимално необходими дейности, изпълнявани по време на стачка чрез арбитражни производства от НИПА по чл.14, ал.3 ЗУКТС.	Програмен бюджет на НИПА за 2022 г.	Постоянен	Определени от арбитражен орган минимално необходими дейности, изпълнявани при стачка в съответствие със ЗУКТС, ПУДНИПА и Правила за осъществяване на посредничество и арбитраж за уреждане на колективни трудови спорове от НИПА	Определени от арбитражен орган минимално необходими дейности, изпълнявани при стачка	Външни рискове Финансови рискове Рискове за дейността Рискове свързани с УЧР	Директор на НИПА, Арбитражен орган към НИПА	Служители от администрацията на НИПА, арбитри към НИПА.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 2.**Развитие на информационния ресурс в помощ на колективното трудово договаряне и уреждането на колективни трудови спорове на основа на интегрираната база от данни за КТД и КТС на НИПА**

№	Оперативни дейности	Финансов ресурс	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Рискове пред изпълнението	Отговорник	Изпълнител/и
Дейност 2.1	Разработка на аналитични доклади с информация за колективните трудови договори на основата на създадения информационен ресурс.	Програмен бюджет на НИПА за 2022 г.	Постоянен	Приети от НС на НИПА и публикувани на интернет страницата на НИПА доклади.	Годишен Доклад с основна информация за КТД; Доклад за демография а субектите на КТД; Годишен доклад с постигнати договорености в КТД; Годишен доклад за КТС и процедурите по посредничество и арбитраж от НИПА до 2021 г.	Външни рискове Финансови рискове Рискове за дейността Рискове свързани с УЧР	Директор на НИПА, Мая Иванова, главен експерт	Служители от администрацията на НИПА
Дейност 2.2	Разработка на проект и начало на мигриране на интегрирана база данни за Колективни трудови договори и Колективни трудови спорове към SQL сървър с използване на облачни технологии.	Финансиране по одобрен проект за включване в Пътна карта за развитие на електронното управление в Република България до 2025 г.	12.2022 г.	Надеждно съхранение на данни, които са основа за предоставяне на информация на социалните партньори, държавните органи, европейски институции и заинтересовани лица при прилагането на политики и мерки в сферата на индустриалните отношения и подобряване на изпълнението на функцията на НИПА да осигурява информационен ресурс за КТД и КТС и развитие и обогатяване на възможностите за предоставяне на публична информация за КТД и КТС	Разработено проектно предложение и поетапна миграция на интегрираната база данни (информационна система) за КТД и КТС	Външни рискове Финансови рискове Рискове за дейността Рискове свързани с УЧР	Директор на НИПА, външни изпълнители	Служители от администрацията на НИПА, външен изпълнител
Дейност 2.3	Разработка на основни принципи и параметри на методология за прогнозна количествена оценка на ефекта от предприемане на стачни действия и онлайн калкулатор за неговото измерване.	Програмен бюджет на НИПА за 2022 г.	09.2022 г.	Разработка на методология и прогностичен инструментариум за оценка.	Приети от НС на НИПА основни принципи и параметри на методология за прогнозна количествена оценка на ефекта от стачни действия.	Външни рискове Финансови рискове Рискове за дейността Рискове свързани с УЧР	Директор на НИПА, външни изпълнители	Служители от администрацията на НИПА, външен изпълнител

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 3. Развитие на сътрудничеството между НИПА и социалните партньори и повишаване на неговата ефективност								
№	Оперативни дейности	Финансов ресурс	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Рискове пред изпълнението	Отговорник	Изпълнител/и
Дейност 3.1	Организиране на съвместни мероприятия между НИПА и организациите на социалните партньори, във връзка с основните функции на НИПА и развитието на информационния ресурс за КТД и КТС.	Програмен бюджет на НИПА за 2022 г.	Постоянен	Осъществен обмен на информация и запознаване на представители на социалните партньори с дейността на НИПА.	Организиране съвместни мероприятия с представители на социалните партньори на различни равнища (отраслово/браншово, регионално).	Външни рискове Финансови рискове Рискове за дейността Рискове свързани с УЧР	Зам.-директор на НИПА; Надзорен съвет на НИПА.	Служители от администрацията на НИПА; Представители на социалните партньори
Дейност 3.2	Участие на експерти на социалните партньори в проектите, изпълнявани от НИПА.	Програмен бюджет на НИПА за 2022 г.	Постоянен	По-добро изпълнение на проектите на НИПА и засилено сътрудничество със социалните партньори.	Участвали представители (експерти) на социалните партньори в проекти, изпълнявани от НИПА.	Външни рискове Финансови рискове Рискове за дейността Рискове свързани с УЧР	Директор на НИПА; Надзорен съвет на НИПА.	Служители от администрацията на НИПА; Представители на социалните партньори
Дейност 3.3	Участие на представители на социалните партньори в програмата за популяризация на дейността на НИПА.	Програмен бюджет на НИПА за 2022 г.	Постоянен	По-добра информираност на социалните партньори, на работниците и служителите и техните представители за дейността на НИПА.	Повишено търсене на услугите на НИПА.	Външни рискове Финансови рискове Рискове за дейността Рискове свързани с УЧР	Директор на НИПА; Надзорен съвет на НИПА.	Служители от администрацията на НИПА; Представители на социалните партньори
ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 4. Развитие на координацията и съвместното сътрудничество с държавните институции и органи при изпълнение на политиката на МТСП в областта на трудовите отношения, в съответствие със Стратегическия и оперативния план на МТСП.								
№	Оперативни дейности	Финансов ресурс	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Рискове пред изпълнението	Отговорник	Изпълнител/и
Дейност 4.1	Изпълнение на дейности по подписани споразумения. Координиране на дейности и проекти с държавни институции в съответствие със Стратегическия и оперативния план на МТСП.	Програмен бюджет на НИПА за 2022 г.	Постоянен	Повишена координация на дейността на НИПА с държавни институции с цел ефективно изпълнение на политиката в областта на трудовите отношения по програмата на МТСП „Подобряване на условията на труд на работниците и служителите“.	Изпълнение на целите в Стратегическия план и оперативния план на МТСП и НИПА	Външни рискове Финансови рискове Рискове за дейността Рискове свързани с УЧР	Зам.-директор на НИПА.	Служители от администрацията на НИПА; Дирекция „ТПООУТ“ МТСП, ИА „Главна инспекция по труда“, Агенция по заетостта.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 5.								
Развитие на сътрудничеството на НИПА с международни организации, европейски агенции и сродни европейски институции.								
№	Оперативни дейности	Финансов ресурс	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Рискове пред изпълнението	Отговорник	Изпълнител/и
Дейност 5.1	Организиране и провеждане на двустранен международен семинар.	Програмен бюджет на НИПА за 2022 г.	10.2022 г.	Обмен на опит и добри практики за прилагане на посредничеството и арбитража като способи за доброволно уреждане на КТС. Сравнение на нормативната уредба за посредничество и арбитраж.	Проведен двустранен международен семинар.	Външни рискове Финансови рискове Рискове за дейността Рискове свързани с УЧР	Директор на НИПА; Надзорен съвет на НИПА.	Служители от администрацията на НИПА; Представители на социалните партньори
Дейност 5.2	Сътрудничество с агенциите и институциите за доброволно уреждане на трудови спорове от Западните Балкани в рамките на проект ESAP 2.	Програмен бюджет на НИПА за 2022 г.	12.2022 г.	Обмен на опит. Участие в разработка на инструмент за оценка на ефективността на агенциите/институциите за доброволно уреждане на КТС. Трансфер на „ноу-хау“ относно количествена оценка на ефекта от предприети стачни действия.	Участие в Годишна среща на институциите за доброволно уреждане на трудови спорове от Западните Балкани; Участие в мероприятия и дейности по проект ESAP 2.	Външни рискове Финансови рискове Рискове за дейността Рискове свързани с УЧР	Директор на НИПА	Служители от администрацията на НИПА
Дейност 5.3	Сътрудничество с Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound).	Програмен бюджет на НИПА за 2022 г.	12.2022 г.	Установяване на трайно сътрудничество с Eurofound и участие в проект на Фондацията и Уейджиндикейтър (Wageindicator) относно информационните системи за КТД.	Успешна реализация на проекта. Обмен на опит по изграждане на информационни системи за КТД.	Външни рискове Финансови рискове Рискове за дейността Рискове свързани с УЧР	Директор на НИПА	Служители от администрацията на НИПА
ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 6.								
Развитие на възможностите за информираност на социалните партньори и обществото за дейността на НИПА.								
№	Оперативни дейности	Финансов ресурс	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Рискове пред изпълнението	Отговорник	Изпълнител/и
Дейност 6.1	Провеждане на мероприятия за популяризиране дейността на НИПА чрез организиране и провеждане на представяне на дейността на НИПА и възможностите на създадения информационен ресурс за КТД и КТС.	Програмен бюджет на НИПА за 2022 г.	03.2022 г. - 12.2022 г.	Повишена информираност на обществото, социалните партньори, работници и служители и заинтересовани лица и институции за дейността на НИПА и разработените модули на информационната система за КТД и КТС	Организирана и проведена информационна кампания съгласно Програмата за популяризация на дейността на НИПА.	Външни рискове Финансови рискове Рискове за дейността Рискове свързани с УЧР	Зам.-директор на НИПА; Надзорен съвет на НИПА.	Служители от администрацията на НИПА
Дейност 6.2	Информирание на обществеността за дейността на НИПА, чрез поддържане, усъвършенстване и актуализиране на интернет-страницата на НИПА, вкл. и на версията на английски език.	Програмен бюджет на НИПА за 2022 г.	Постоянен	Предоставяне на публичен информационен ресурс за дейността на НИПА.	Увеличен брой посещения на интернет страница на НИПА; Позоваване и цитиране на информация, осигурена за ползване чрез интернет страницата на НИПА	Външни рискове Финансови рискове Рискове за дейността Рискове свързани с УЧР	Директор на НИПА	Служители от администрацията на НИПА

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 7.**Развитие на административния капацитет на служителите на НИПА.**

№	Оперативни дейности	Финансов ресурс	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Рискове пред изпълнението	Отговорник	Изпълнител/и
Дейност 7.1	Обучения на администрацията на НИПА за повишаване на професионалните знания и умения.	Програмен бюджет на НИПА за 2022 г.	04.2022 г. - 12.2022 г.	Повишаване на капацитета на служителите от администрацията на НИПА.	Проведени обучения съгласно утвърден плат.	Външни рискове Финансови рискове Рискове за дейността Рискове свързани с УЧР	Зам.-директор на НИПА..	Служители от администрацията на НИПА

7.2.2022 г.

X Изготвил

Михаил Михайлов
Заместник-директор
Signed by: MIHAIL NIKOLOV MIHAYLOV